

anden Side, naar det var slemt Veir, kunde Fader eller Naboen hente os, men det kan jo ikke ske paa et saadant Institut, hvor der Ingen er til at hente disse mange Børn fra Byen til Institutet eller føre dem tilbage, det kan der dog ikke godt være Tale om. Derfor er det et Spørgsmaal, som jeg syntes, kunde komme med i Betragtning. Forresten skal jeg sige, at ogsaa ved Besøget paa Døftummeanstalten i Fredericia fik vi et overordentlig gunstigt Indtryk, baade af Døftumningens Standpunkt hos Eleverne og af den hele Maade, hvorpaa det styredes. Vi kom derefter til Nyborg og undersøgte Forholdene der. De Betingelser, som der var stillet til Badene, ere jo i rigtig Maal tilstede ved Nyborg, idet ikke alene Fjorden ligger nærved, men ogsaa Storebelt, hvor Byens store Badehotel ligger. Veien dertil vilde kun være godt et Par Tusind Alen, 2,200 Alen, fra selve den Blev, hvor Institutet skal ligge, og det er jo et overordentlig søgt Badested om Sommeren, dels af Folk fra Odense, der just ikke staae Badene i Odense Fjord eller Kanal, men dels har Badestedet ogsaa en Del Besøg her fra Kjøbenhavn. Jeg veed, at der endogaa sidste Aar har været Tale om at oprette en rigtig større Badeanstalt der foruden det store Badehotel, der ligger der, efter Cottage-systemet, saaledes, at man der, ligesom ved Klampenborg, vilde leie Grunden paa længere Aaremaal. Skolen hvor Anstalten ligger, hører nemlig Byen til; Byen har jo 3 smukke Skole. Hvad selve Pladsen angaar, kan det være, at det er Noget, der kan være delte Meininger om, om den maaske ikke har saa stor Naturkjhøhed som Beile, men i alt Fald forekom det Underudvalget, at det langtfra maa siges heller, at Nyborgegnen eller Stedet der er stedmoderlig behandlet af Naturen. Fra Anstalten vil der blive fri Udsigt dels over Byen, over Skovene som tilhøre Byen, dels over Suelssberg og Holdenhavn Skove og dels over et langt og frugtbar Landstrøg, ved Siden af, at man har en vid Udsigt over Søen, baade Store-Belt og Beltet mellem Langeland og Byen. Ved Nyborg kommer der desuden til, at der ligger Stedet nærved selve Byens Forstad, det saakaldte Christianslundskvartier, ved Christianslundsveien, og Frisen-gaard ligger lige ved den anden Side af Veien, som gaar til Anstaltens Grund. Rige til Anstaltens Grund er der brolagt Gade, saaledes at Børnene let vilde komme rene og tørstede til Anstalten. Veien, som er angiven af Regjeringskommissionen at være 1000 Alen fra Byens Midtpunkt, er Hovedveien til Anstalten. Den gaar igjennem Gaderne, som ikke alene danne en Vinkel, men flaa en

stor Bue, saaledes at den ligner en Hesteflo, og derved komme disse 1000 Alen frem. Jeg har imidlertid ladet dette Forhold nærmere undersøge, og har da faaet ud, at fra Byens Kirke, som ligger omtrent midt i Byen, er der kun 850 Alen til Anstalten naar man gaar gennem Gaderne ud til Volden, hvor der er Bel, og hvor Byens Spaserebet gaar. Dernæst gaar man over et smukt Boldanlæg, over Broen, der fører over Stadsgraven, gennem et Ustaaenlæg og igjen paa brolagt Gade, der gaar op til Anstalten. Der er Lh og Væ og rent hele Veien, og kun 850 Alen. Naar man benytter den Bel til Skolen, som er den nærmeste fra selve Bold-gaden, Nørre-Boulevard kaldet — den ligger midt for Byen, men er alligevel i Udfanten af Byen — er der kun 700 Alen, og fra Vand-pporten, hvor man gaar i en afsjort Vinkel gennem en Vindeallee, og gennem Vester-gade, er der kun 600 Alen, og fra en af Byens Hovedgader, Stendamsgade og fra Bleg-damsgade, der støder op til Porten, har man, naar man gaar over Volden, kun 350 Alen, medens Forstadskvartieret støder umiddelbart op til Skolen. Underudvalget kom ved sine Overveielser til det Resultat, at Stedet ved Nyborg under disse Omstændigheder vilde være at foretrække, for det Første af Hensyn til Badene, idet det jo ikke kan negtes, at dem har Regjeringskommissionen lagt stor Vægt paa, og vi kjende jo ogsaa Allesammen, hvilken stor Betydning der kan tillægges gode friske Søbade. Havde de ikke Betydning, vilde velhavende Folk vel neppe spille 4 a 6 Uger af deres Tid om Sommeren for at rejse til de Steder, hvor saadanne Bade findes. At Søbadene kunne have stor Betydning for Børnenes Sundhed, er ligeledes klart, thi hvorledes vilde man ellers være kommen til Oprettelsen af Kysthospitalet paa Refsnæs for kirtelsyge Børn? Jeg skal nu ingenlunde paastaa, at de Svagheder, som de egentlige Døftumme lide af, og som fremkomme efter Fødselen, opstaa af Kirtelsyge, men saa meget er sikkert, at mellem disse Børn findes der, ligesom mellem andre Børn i Skolerne, ikke saa kirtelsyge, og hvem der har lagt Mærke til Børnenes Ansigter, vil finde, at man ser enkelte kirtelsyge mellem dem. For disse Enkeltes Skjld vilde Søbade have en overordentlig stor Betydning, og man kan vel sige, at de sunde Børn ogsaa vilde have godt af dem for deres fremtidige Udvikling. Det spillede for os en meget stor Rolle, men for mig spillede det en ikke mindre Rolle, naar Børnene vilde komme til at gaa en længere Bel med almindeligt tyndt Barnefødtør i Jugtighed eller Sne, hvad der i den ublide